

A HTMT HÍREI

Videó: Eric Hanushek előadása a Magyar Tudományos Akadémián

Eric Hanushek a Stanford Egyetem professzora, az oktatás közgazdaságtanának egyik legismertebb és legnagyobb hatású kutatója a világon. Számos területen kutatott pályafutása során, vizsgálta a tanárok kvalitásait, az osztályméret csökkentésének hatását, az iskolák elszámoltathatóságát, illetve újabban az országok készségi szintje és gazdasági növekedése közötti összefüggést. [...] Az előadót köszöntő beszédében Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke azt mondta, hogy a tudomány művelésén túl az Akadémia elkötelezett az oktatás ügye mellett is. [...] A kutatóval interjú is készült. [...] Mi volt a legmeglepőbb felismerése a pályafutása során? Két dolgot említenék. Úgy tűnik, hogy az országok gazdasági növekedésében meglévő különbségek szorosan összefüggenek az emberek készségeivel, vagyis azzal, mi folyik az iskolákban. Másodszer pedig...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#)

Székfoglaló előadás: Hargittai Eszter - Az internet és a társadalmi egyenlőtlenségek

Az emberek többsége beépítette az internetet mindennapi életébe. Azonban a felhasználók többsége különböző módon használja ezt az eszközt. Az eltérések egy részét a demográfiai jellemzők okozzák, de a digitális környezet és az internetes képességek is belejátszanak. Az Hargittai Eszter, az MTA külső tagjának székfoglaló előadásából kiderül, mi magyarázza az internetes készségek változatosságát, és hogyan hatnak ezek a különféle online tevékenységekre. Az eseményre 2023. március 7., 11:00 órától, az MTA Székház Nagyteremében (Budapest, Széchenyi István tér 9.) kerül sor...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Paszternák Alfréd kutatóorvos, az MTA külső tagja

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Paszternák Alfréd professzor, a Magyarország Barátai Alapítvány (MOBA) egyik alapító tagja 2023. február 22-én, életének 93. esztendejében megtért teremtőjéhez. Családja és barátai 2023. február 26-án vettek Tőle végső búcsút Los Angeles Hillside Memorial Parkjában. A kutatóorvostól az MTKÉB Hírlevél VI. évfolyam 11. számában megjelent tudósportréjával búcsúzunk...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Online foglalkozás: Szétszabdalt könyvek – történet feldolgozási stratégiák a drámaórán

Bethlenfalvy Ádám színházi nevelési szakember, a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója tartja március 13-án, hétfőn 15 órakor a Szétszabdalt könyvek - történet feldolgozási stratégiák a drámaórán c. online foglalkozást. Az eseményt a KAB Színházstudományi szakbizottsága szervezi, és minden érdeklődő pedagógust, színházi szakembert szeretettel várnak...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Megjelent a magyar nyelvű tankönyvek katalógusa

Az oktatási minisztérium honlapján megjelent a jövő tanévre jóváhagyott kisebbségi nyelvű tankönyveknek a katalógusa – tudtuk meg Vicsek Annamária oktatási államtitkártól. Az új katalógusba bekerültek mindazok a tankönyvek, amelyeket az előző katalógus megjelenésétől február 1-jéig jóváhagytak. A katalógusban összesen 167 tankönyv található az óvodai, általános és középiskolai oktatáshoz. [...] Mint az oktatási államtitkártól megtudtuk: az általános iskolai oktatáshoz 105 magyar tankönyv áll a diákok és a tanárok rendelkezésére. Ugyanakkor osztályonként több olyan tantárgy is van, mint pl. a matematika, biológia, történelem, ahol a diákok több, két-három kiadónak a tankönyve közül választhatnak...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Nemzetközi Sporttörténeti Konferencia Zentán

Zentán szervezték meg az 57. Nemzetközi Sporttörténeti Konferenciát. A 2004 óta folyamatosan megrendezett eseményt eddig 31 helyszínen tartották meg. Zenta legutóbb 2010-ben adott otthont a sport fontosságát előtérbe helyező rendezvénynek. Táborosi László zentai hely- és sporttörténész előadásában bemutatásra kerültek a Zentán született olimpikonok, akiknek többsége birkózó -

összesen tízen -, de úszók, kézilabdázók és atléták is szerepelnek közöttük. [...] A nap folyamán többek között előadást hallgathattak meg az érdeklődők, a magyar olimpikonok mellett az erdélyi kerékpározás történetéről, éremesővel rendelkező sportoló házaspárokról is...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

VI. Nőnap Fórum Adán

Manapság egyre több nő kezd vállalkozásba. A női vállalkozók elől a legtöbb akadály elhárult, de az előítéletek miatt sokszor nehéz bizonyítaniuk rátermettségüket. A Pro Communitas Civil Szervezet ebben a témában tartotta meg VI. Nőnap Fórumát szombaton Adán. Az eseményen négy sikeres nő mesélte el tapasztalatait arról, hogy miként csöppentek bele a vállalkozók világába, hogy milyen nehézségekbe ütköztek karrierjük során, illetve hogy milyen előnyük származott abból, hogy nők. [...] A Szerbiai Gazdasági Kamara adatai szerint a szerbiai vállalkozók 31%-a nő, és közülük majdnem minden harmadik úgy gondolja, hogy összehasonlítva a női és férfi vállalkozókat, nem egyenlők a feltételek...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Zentán bemutatták Sági Zoltán és Pap Ágota könyvét

A Zentai Alkotóházban nagy érdeklődés övezte Sági Zoltán neuropszichiáter Korlátok hozadéka – A traumától az életértelemig és Pap Ágota pszichológus Innen és túl című könyvének bemutatóját. A szabadkai Életjel Könyvek kiadásában megjelent kiadványok szerzőivel Beke Ottó beszélgetett. [...] A zentai közönség a könyvbemutatón megtekinthette Kerekes Sándor a Korlátok hozadéka című könyvnek a fedőlapját és illusztrációit megalkotó képzőművész, illetve Kovács Attila, az Innen és túl grafikai szerkesztője a festményeit, illetve fotóit bemutató kiállítást is...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutató: Az Úr az én őriző pásztorom

Korsós Tünde édesapjának, Kiss Antal református lelkipásztornak, esperesnek állít emléket a kötetben, mely gazdagon beszámol életútjáról. A könyvbemutató Móricz Árpád református lelkész áhítatával kezdődött, a 23. zsoltár felolvasásával, ahonnan a könyv címe is származik. [...] Dudás Károly, a könyv szerkesztője, a szerzővel való beszélgetés folyamán rámutatott, Kiss Antal mindenki számára példamutató életre. [...] A könyv kiadásáért felelős Vajdasági Magyar Művelődési Intézet megbízott igazgatója, Kormányos Katona Gyöngyi a mű egy részletével kívánta fölkelteni az érdeklődést a kiadvány iránt...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: Fókuszban a magyar folklórkutatás

Megjelent a Létünk folyóirat idei első és második száma. [...] A tudományos folyóirat első lapszámában Klamár Zoltán Balladás idők – Egy topolyai hosszúnóta énekesről címmel arról értekeznek, hogy ötven éve jelent meg a Forum Könyvkiadó jóvoltából Bori Imrének a jugoszláviai magyarság népköltészetét reprezentáló folklóryanaga, mely a témával kapcsolatos kutatások alapja lett. [...] A népi vallásosság költészetének kutatása a Vajdaságban című írást Silling István, az MTA külső köztestületének tagja írta, akitől a következő gondolatokat idézzük a munkája kapcsán. „Az elmúlt század hetvenes éveitől kevés vajdasági folklóryanagunk van a népi, avagy laikus vallásosság területéről. Folkloristáink figyelme jobbra a népdalok és az epikus népköltészet begyűjtése felé irányult...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Becsomagolt háború

Először láthatta a szabadkai közönség az erdélyi származású Részegh Botond festő és grafikus alkotásait. A kiállítást a Szabadkai Kortárs Galériában rendezték meg „Becsomagolt háború” címmel. Az alkotó 40-50 műben a saját testének és pszichéjének börtönébe zárt magányos ember-jelkép-kivonatát mutatta be...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Kiskorúak ellen elkövetett erőszak: Az esetek nyolcvan százalékában ejtik a vádakat

A kiskorúak ellen elkövetett szexuális bűncselekmények többségében, azaz ötből négy esetben ejtik a vádakat, vagy megszüntetik a büntető eljárást – derül ki a „Mentsétek meg a gyermekeket” szervezet februárban, a bukaresti törvényszéken tartott tanácskozáson bemutatott tanulmányából. Ebben arra is rávilágítanak, hogy sok esetben a kiskorú áldozatok kihallgatása nem megfelelőképpen zajlik, a gyerekek arra kényszerülnek, hogy több ízben is elmeséljék, és ezáltal újra és újra felelevenítsék az átélt szörnyűségeket. [...] A 2014-2020 között a romániai hatóságokhoz több mint 18 ezer feljelentés érkezett kiskorú ellen elkövetett szexuális bűncselekmény miatt, és ezeknek mintegy nyolcvan százalékában ejtették a vádakat, illetve felfüggesztették a büntető eljárást...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Negyedikek lettek az enyedi diákok az MTA élő közvetítéses versenyén

Remekül szerepeltek a Magyar Tudományos Akadémia középiskolai tanulmányi verseny döntőjében az Erdélyt képviselő, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium diákjai, akik – bár többször vezették a mezőnyt – utolsó pillanatban csúsztak le a negyedik helyre, így sajnos nem jutottak be a fináléba. A tíz kiváló csapat háromórás versengése online volt követhető március 4-én élőben, az MTA Youtube-csatornáján. [...] A Magyar Tudományos Akadémia Alumni Programja által meghirdetett középiskolás tanulmányi versenyen egyetlen határon túli csapatként, a legjobbak közé jutott a Bethlen Gábor Kollégium Rozmárok csapata...”
Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Oktatási törvénytervezet: Jót és rosszat egyaránt tartalmaz

A tanügyminiszter, Ligia Deca által pár napja ismertetett, a köz- és a felsőoktatásra vonatkozó törvénytervezete közel száznyolcvan oldalas. Ennek ellenére [...] interjúalanyaink, vállalták, hogy mégis megosszák olvasóinkkal a véleményüket. [...] Vörös Alpár, a kolozsvári Apáczai-líceum igazgatója a Szabadságnak elmondta: Lényegi változások történtek az ősszel vitára bocsátott változathoz képest. Ezek közül az egyik az összes kolozsvári magyar tannyelvű iskola számára is nagy jelentőségű. Ebben a változatban már nem korlátozza le a líceumok szintjén a különböző oktatási szakirányok indítását egy iskolán belül. [...] Józan Erzsébet, a tordai Jósika Miklós Elméleti Líceum igazgatója elmondta, hogy nem tartja megfelelőnek a két idegen nyelvvizsga bevezetését az érettségizőknek. Jó lenne, ha a magyar tagozatos maturandusoknak csak egy idegennyelv-vizsgálója lenne. [...] Popa Márta, a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium igazgatója kiemelte, hogy adott a lehetőség, miszerint a nemzeti kisebbséghez tartozó gyermekek idegen nyelvként tanulják a román nyelvet és irodalmat...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Nyílt napok a Sapientian

Márciusban minden pénteken megnyitja kapuit a középiskolások előtt a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem: március 3., 10., 17., 24. és 31-én nyílt napokat tartanak Csíkszeredában, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön. [...] A nyílt napokat megelőzően november közepén „házhoz ment” az egyetem, azaz képviselői az ország magyar középiskoláiba látogattak el [...] a tájékoztató körúton több mint 3500 erdélyi magyar középiskolához jutottak el a Sapientia EMTE önkéntes hallgatói. [...] Érdeklődésünkre [...] Domokos József egyetemi docens, a Sapientia Marosvásárhelyi Karának dékánja elmondta, az informatika szak a legnépszerűbb, de a számítástechnikán is mindig túljelentkezés van, ugyanis az IT-cégek részéről óriási a kereslet ilyen szakemberek iránt. Az egyetem marosvásárhelyi kara mintegy 160 céggel áll szerződéses viszonyban...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kotrógéppel törtek szét egy római kori szarkofágot Gyulafehérváron

Kotrógéppel törtek szét egy 1700 éves, római kori szarkofágot a gyulafehérvári temetőben, holott a területen régészeti feltárással lett volna szükség. [...] A helyszínre kiszálló régészek elmondták, hogy a feliratozás stílusa alapján a szarkofág a II. századból lehet, a fedelén a medúzafaj gyakori jelkép volt a környéken a római időkben. A Fehér megyei rendőrség közölte: hivatalból eljárást indított az ügyben rongálás és régészeti lelőhely tönkretétele miatt...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Megszakította kapcsolatát a kolozsvári taxitársaság a magyar utasát nemzetisége végett elutasító bérfuvarozóval

Megszakítja együttműködését a kolozsvári Terra Fan taxitársaság azzal a bérfuvarozóval, aki nemzetisége miatt trágár szavak kíséretében kitéstélt egy magyar nőt a kocsijából. Vasile Inovan, a cég vezetője a Krónikán keresztül kért elnézést a szerinte is égbekiáltó incidensért. Megengedhetetlennek nevezte a történeteket Emil Boc polgármester, előrebozsátva: ha megismétlődne az eset, felfüggeszthetik a „bozgorozásért” [hazátlan jelzöt használó] 500 lejre megbírságot taxis engedélyét is...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Átfogó monográfia jelent meg Orbán Balázsról

Orbán Balázs néprajzi gyűjtő, történetíró, politikus, a Székelyföld krónikása munkásságáról és életéről jelent meg átfogó monográfia a kolozsvári Kriterion és a magyarországi Magyar Napló közös kiadásában. [...] Orbán Balázsról számos tanulmány született, továbbá két történelmi regény és több dokumentumfilm; ám az átfogó, monografikus feldolgozás váratott magára. Hiányának lehetséges okára Egyed Ákos történész, az MTA külső tagja világított rá: „Mi lehet a magyarázata, hogy erről a valódi nagy személyiségről egyetlen tudományos könyvet sem írtak? Munkássága érinti a történettudomány, a néprajz, az irodalomtudomány és a régészet szakterületeit, de még az orientalisztika, a szociológia vagy a fényképészet történetét is, nem is beszélve közéleti szerepléséről. Logikailag közelítve a választ, azt mondhatjuk: azért nem írtak tudományos könyvet Orbán Balázsról, mert azt túlságosan nehéz feladatnak tartották.” [...] Balázs Ádám, magyarországi irodalmár több évtizedes kutatómunkája során nemcsak anyaországi és erdélyi levéltárak részben ismeretlen dokumentumait dolgozta fel, hanem török és francia forrásokat is...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutató: Egy szerzetes tanár meghurcoltatása

A nagyváradai Premontrei Gimnázium utolsó igazgatójának visszaemlékezéseit tartalmazó, Lojzi – Tauszik Hermann Alajos premontrei szerzetes meghurcoltatása című könyvet szombaton mutatták be a nagyváradai Lorántffy Zsuzsanna Református Egyházi Központban. A könyvet Márton István adta ki, és tartalmazza az ő bevezetőjét, valamint utószavát, míg a könyv törzsanyagát Tauszik Hermann Alajos Kaleidoszkóp címen megírt visszaemlékezése képezi. [...] A kéziratot Márton István unokája, Márton Ágnes lektorálta, ő is megosztotta élményeit az olvasottakról. Felidézte: Tauszik Hermann Alajos kálváriáját az indította el, hogy a váradai premontrei templom megjavításának költségeire külföldről, a Caritas Internationalistól szerzett pénzt. Az atyát a templom kijavításáért nyugati kémnek tekintették, akit nyugati politikai ellenszolgáltatásért fizettek...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Az erdélyi Horthy-kultusszal az a baj, hogy nagyon elkezdtek polarizálódni a vélemények

Úgy tűnik, terjedőben van Erdélyben a Horthy-kultusz, egyre több helyen szerveznek például megemlékezéseket, ugyanakkor a holokauszt témája is egyre gyakrabban jelenik meg a közbeszédben. Sárándi Tamás történészt, a Maros Megyei Múzeum munkatársát kérdeztük arról, hogy a korszakról kialakult, illetve alakulóban levő kép mennyire van közel a valósághoz. Valamint arról is, hogy a kultusz terjesztésében élen járó Vitézi Rend milyen szerepet játszott Erdélyben. [...] A Vitézi Rendet Magyarországon 1920-ban rendelettel, Horthy Miklós kormányzó kezdeményezésére hozták létre. Ez lényegében egy huszadik századi nemesi cím volt. [...] A mai, 2023-as fogalmaink szerint ez egy szélsőjobboldali szervezet volt. Abban a korban azonban nem ők voltak a szélsőjobb, voltak tőlük szélsőségesebb nézeteket valló szerveződések, például a nyilasok. [...] Fontosnak tartom megemlíteni, hogy a román történetírás félkatonai szervezetként tekint a Vitézi Rendre...” Forrás: Transtalex.ro: [teljes cikk >](#)

Tündérkert: Erdélyi színészek a most készülő magyarsorozatáról

Nagy kaland volt szerepet játszani a Tündérkert című, az ősszel a képernyőkre kerülő magyar sorozatban, izgalmas forgatás zajlott, remek rendezővel és nagyszerű csapattal – mondták el a Krónika megkeresésére erdélyi színészek, akik kíváncsian várják a Móricz-regényből készülő nyolc részes filmet. A Móricz Zsigmond Erdély-trilógiájának első, Tündérkert című regénye alapján forgatott történelmi-politikai thrillert Madarász Isti rendezi, a produkcióban mintegy 1600 statiszta és kaszkadőr vesz részt. Több mint 15 erdélyi színész kapott szerepet az Erdély történelméről szóló regény mozgóképes feldolgozásában...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: Márciusi Korunk

A lapszám olyan jelenségeket tár fel, amelyek határon helyezkednek el: fizikai, időbeli vagy mentális síkon. A határ fogalma a humán- és a természettudományokban is felmerül, így a lapszám szerzői sokféle területről érkeztek, interdiszciplináris szemléletmódot érvényesítve. [...] Tőkés Gyöngyvér és Fosztó László, az MTA külső köztestületének tagjai a kirekesztés formáiról írnak: a digitális kirekesztés, illetve az etnikai szegregáció kérdéséről. [...] Kotta Ibolya, az MTA külső köztestületének tagjának tanulmánya a pszichológia területén értekezik arról, hogy minként hat ránk a bizonytalanság...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Podcast: Folytatódik a dialógus a magyar oktatásról

Az év elején a Bécsi Egyetem Finnugor tanszékének oktatói kezdeményezték azt a pódiumbeszélgetést, melyben az aktuális oktatási lehetőségekről számoltak be burgenlandi és bécsi magyar szakemberek. A tapasztalatok nyomán tavasszal folytatódik a párbeszéd – immár módszertani témákban is. Vincze Ferenc egyetemi adjunktus a tavaszi tervekről: A tavaszi szakmai workshop elsődleges célja az lenne, hogy a szervező Finnugor tanszék előadói olyan tapasztalatokat gyűjtsenek, melyeket a magyartanárok képzésébe is integrálni lehet. A tervek szerint ennek a workshopnak egy írásos publikációja is megjelenik majd...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kétnyelvű lett Felsőpulya honlapja

A német mellett immár magyarul is elérhetőek online a városi információk Felsőpulyán. Az önkormányzat honlapját a Középburgenlandi Magyar Kultúregyesület kezdeményezésére fordították le magyarra. Felsőpulya az első olyan város Ausztriában, amelynek honlapján közigazgatási és hivatali információk is elérhetőek magyarul. A városi önkormányzat az egyesület segítségével pályázott a Kancelláriához, ebből a támogatásból finanszírozták a fordítás elkészítését és a magyar lapok fenntartását...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kezdődik a tavaszi félév a Népfőiskolánál

Újdonságokkal és hagyományos programjaival várja a magyar nyelv és kultúra iránt érdeklődőket a tavaszi szemeszterben is a Burgenlandi Magyarok Népfőiskolája. A kurzusok, amelyek iránt minden évben nagy az érdeklődés, március közepén illetve végén indulnak. Akinek pedig nem elég a gyakorlat, az végül államilag elismert nyelvvizsgát is tehet, mondta Somogyi Attila, a népfőiskola elnöke...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Elbúcsúztatták Bécsben Smuk András

Barátai, tisztelői jelenlétében emlékeztek március 1-jén este Bécsben Smuk András geológusra, az „Europa“-Club elnökére, aki január 12-én, 75 éves korában hunyt el. A tiszteletadáson a magyar kulturális, vallási élet számos képviselője megjelent, hogy fejet hajtson a bécsi magyarság elmúlt évtizedeinek egyik legmeghatározóbb személyisége előtt...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Deák Ernő könyvbemutatója Bécsben

Deák Ernő történész, az MTKEB tagja, a Bécsi Napló főszerkesztője lesz a Bornemisza Péter Társaság márciusi rendezvényének vendége március 5-én vasárnap délután fél hattól. Az Ausztriai Magyar Szervezetek Központi Szövetségének elnöke korábbi írásaiból 2019-ben jelent meg az „Útkeresés a jövőbe“ életműkötet...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Beszélgetés: Peter Svetina emberjogi biztos, a Szlovéniában élő őshonos nemzeti közösségek helyzetéről

Kihelyezett ügyfélfogadást tartott a biztos intézménye Lendván. [...] Ahhoz, hogy olyan világot építsünk fel, amelyet szeretnénk, tehát rugalmasabb, igazságosabb és fenntarthatóbb világot, továbbra is tevékenyen kell dolgoznunk olyan intézkedéseken, amelyek orvosolják az emberi jogok érvényesítését veszélyeztető hiányosságokat, és nem utolsó sorban újra a középpontba kell helyezniük a toleranciát, az együttélést és az emberséget.” – mondja Peter Svetina, a Szlovén Köztársaság emberjogi biztosja. Az ombudsmannal a Szlovéniában élő őshonos, magyar és olasz nemzeti közösségek helyzetéről és jogairól beszélgettünk...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

A Lendvai Kétnyelvű Középiskola (KKI) nyílt napot tartott

A Lendvai Kétnyelvű Középiskola (KKI) az idei tájékoztató napokat két év után ismét élőben szervezte meg. Február 17-én és 18-án a tanárok és a diákok közösen mutatták be az iskolát és a 2023/2024-es iskolaév képzési programjait a mintegy 160 érdeklődő diáknak. Az oktatást minden érdeklődő számára biztosítják, még akkor is, ha a beiratkozók száma magasabb lesz a meghirdetettnél. [...] A legtöbben a gimnáziumi (27), a gépészműszaki (21), a vegyészműszaki (17) és az óvodai nevelési (15) programok iránt érdeklődtek, a hároméves irányzatok közül pedig a mechatronikai műszerész (17) és a fodrászat (22) iránt volt a legnagyobb érdeklődés...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Pap Gábor művészettörténéssel és Szegedi-Varga Zsuzsanna képzőművésszel

Műveltségünk hat alappillére a címe annak a többkötetes kiadványnak, amelynek Pap Gábor művészettörténész a szerzője, és amit a múlt hét végén a lendvai Bánffy Központban is bemutattak. A több mint ezeréves művészettörténet megannyi érdekes összefüggéssel bír, amelyek megismerése más rálátást ad kulturális értékeinkre. Adásunk másik témája pedig már inkább jövőbe mutató, hiszen Szegedi-Varga Zsuzsanna, aki a Liszt Intézet vendége volt Jaka Železnikar internetművésszel és Polonyi Eszter média művészettörténéssel, az új kifejezési lehetőségekről szól, nemzetközi tapasztalattal a háta mögött...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Horvát-magyar kulturális és művelődéstörténeti kapcsolatok

A horvát Köznevelési és Oktatási Ügynökség eszéki intézete és a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma közös szervezésében múlt héten a fenti címmel került sor egy továbbképzésre, amelyen egyetemi tanárok tartottak szakmai előadásokat. [...] Az eseménynek a kopácsi Tangazdaság és Ifjúsági Központ adott otthont. [...] Az eszéki J. J. Strossmayer Egyetem Bölcsészettudományi Karának Történelem Tanszékét Nyári Denisz képviselte, aki a horvátországi magyar kisebbség története és a Magyarok Baranyában, Szlavónia keleti és nyugati részén, illetve a szórványban címmel tartott előadást, egyúttal ismertette saját kutatómunkájának a magyar közösségre vonatkozó eredményeit. A BTK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékéről pedig Medve

Zoltán, az MTA külső köztestületének tagja érkezett előadást tartani. Ő a magyar irodalom horvátországi népszerűsítéséről és a két nemzet közötti kulturális együttműködésről értekezett...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Irodalmi összeállítással emlékeztek meg az anyanyelv napjáról

A Vukovári Magyarok Egyesületének tagjai az anyanyelv nemzetközi napját, február 21-ét az újlaki szlovák egyesület szervezésében ünnepelték meg egy irodalmi műsorral...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Egyre csökken a magyar média fogyasztásának aránya a szlovákiai magyarok körében

A rendszerváltás óta mindig több magyar, mint szlovák nyelvű tévéadást néztek a szlovákiai magyarok, a friss számok azt mutatják, hogy ez nem mindig lesz így. A változás a sajtó és a rádió esetében is megfigyelhető. Az online médiánál a szlovák dominál, a szlovákiai magyar viszont megelőzi olvasottságban a magyart. [...] A saját korábbi, és Mrva Marianna aktuális kutatásait felhasználva Lampl Zsuzsanna szociológus, az MTA külső köztestületének tagja, az Identitás- és támogatáspolitikák, kulturális fogyasztás és médiahasználat című kötetben és a Fórum Szemlében tette közzé a témát feldolgozó tanulmányait, amelyekből sok minden megtudható a szlovákiai magyarok médiafogyasztásáról. [...] A szlovákiai magyarok körében az egész időszakban a tévé maradt a legnépszerűbb médiatípus...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Elérhető a Fórum Kisebbségkutató Intézet tudományos podcastje

Már elérhető a Fórum Kisebbségkutató Intézet tudományos podcastje, a Bagoly mondja újabb adása, amelyben Vataščin Péter arról beszélget Kőrös Zoltán levéltáros-történésszel, hogy mi az Oral history, és mit tudhatunk meg általa közösségünk múltjáról. A beszélgetésből kiderül az is, hogy vannak-e olyan témák, amelyről nem szívesen beszélnek a szlovákiai magyarok...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Konferencia a barkóságról Gömörpéterfalán

Gömörpéterfalán, a Magyar Közösségi Házban nemzetközi konferenciát rendeztek a hétvégén. Témája a gömöri barkóság, annak keletkezése, területi kiterjedése, élete, hagyományai. A konferenciát Juhász Attila helyi plébános és Illés Judit rimaszombati pedagógus vezette. Miről is szóltak az előadások? Az elsőként előadó B. Kovács István gömörológus a barkóság eredetéről, kiterjedéséről beszélt. [...] Alabán Péter történész azt a folyamatot ismertette, amikor a viszonylag gyenge minőségű szántóföldekről a parasztság „menekült” dolgozni az Ózdon kialakult ipari zónába. [...] Farkas Ottó, „Medvesalja Krónikása” a csempészkedésről beszélt az előadásában. [...] Kerényi Éva, a rimaszombati Gömör-Kishonti Múzeum történésze, az MTA külső köztestületének tagja a Barkóság területének fürdőéletéről beszélt a hallgatóságnak...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Recenzió: Szakrális kisemlékek a Gömörpéterfalvi Plébánián

A műnyomó papíron kiadott, fényképekkel teli kiadvány a falu plébánosa, Juhász Attila (és részben a fotós, Köböl Gyula polgármester) munkája, amely szervesen illeszkedik a faluról két éve megjelent, B. Kovács István által szerkesztett vaskos monográfiához. [...] Gömörpéterfalva a világ közepe – írta róla annak idején a település Kossuth-díjas szülőtte, Tözsér Árpád, s ez a megállapítás némi iróniát is tartalmazott, hisz a települést Trianon óta országhatár vágta el a szomszéd települések egy részétől, de 1975-ig a szomszédos Dobfenekkel is csak földút kötötte össze. [...] A napokban a saját kiadásában megjelent kötet a Gömörpéterfalvi Plébánia szakrális kisemlékeit veszi számba, szám szerint tizenhetet. Mindegyik keresztnek saját története van, amelyeket Juhász Attila áldozatos munkával és utánajárással fel is tárt...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Mit árul el a Gottwald-korszakról egy kisváros rendőrségi szolgálati könyve?

A Nemzeti Emlékezet Intézetének pozsonyi levéltárában számos olyan irat vár még feldolgozásra, amely a szlovákiai magyar nyelvterületre vonatkozik – de persze nemcsak azokra. Ha valaki találomra előveszi az Új Szó, a Szabad Földműves vagy más korabeli lapok példányait, első kézből győződhet meg arról, milyen légkört igyekezett fenntartani az országban a Csehszlovák Kommunista Párt. [...] Három és fél év alatt sok száz bejegyzés szerepel benne arról, hogy a párkányi rendőrök hova és milyen célból szálltak ki a járás falvaiba. Ezeket rendszerezve időként meglepően jól rá lehet tapintani a hatalom „pulzusára...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Jelöléseket várnak a Jedlik-díjra

Március végéig várja Jedlik Kuratórium és Szímő önkormányzata a javaslatokat a Jedlik Ányos díjra, amelyet idén tizenharmadik alkalommal ítélnék oda azoknak a szlovákiai magyar személyiségeknek, akik a természettudományok és a társadalomtudományok terén kiemelkedő teljesítményt értek el. [...] A kétévente kiosztott rangos elismerést korábban megkapta Mészáros András filozófiatörténész, és Simon Attila történész is, akik mindketten az MTA külső tagjai...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Videó: Szórványvidéken oktató pedagógusok konferenciája a Rákóczi-főiskolán

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) kétnapos képzést szervezett Kárpátalja szórványterületein iskolákban, óvodákban vagy vasárnapi iskolákban oktató pedagógusok számára. A rendezvénynek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) adott otthont március 3–4-én. [...] Hnatik Katalin, a II. RF KMF Filológia Tanszéke Angol Tanszéki Csoportjának docense Idegennyelv-oktatás online térben címmel tartott előadást. [...] Az első nap záró előadását Gogola István, a II. RF KMF Szakgimnáziumának oktatója, pszichológusa tartotta, Hogyan legyünk jó pedagógusok a háborús időszakban? címmel. [...] Március 4-én a konferencia első előadói Hires-László Kornélia, az MTA külső köztestületének tagja, a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont intézetvezetője és Máté Réka, a II. RF KMF Filológia Tanszékének adjunktusa voltak, akik A Covid-19 és a háború hatása a fiatalok életére egy Kárpát-medencében végzett szociológiai felmérés alapján, illetve a jelenleg zajló események összegzése – néhány ötlet a fiatalok, gyermekek kizökentésére a szürke hétköznapokban címmel adtak elő...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó sorozat: Magyar nyelvleckék a lövészárokból

Új, rendhagyó videó-sorozatot indított a frontról Fegyir Sándor, az Ungvári Nemzeti Egyetem professzora, aki a 101. kárpátaljai önálló területvédelmi zászlóaljnál teljesít szolgálat az ukrán-orosz háború kezdete óta. [...] Mint mondta, a rövid bejelentésekben, az érdeklődők többet megtudhatnak az ukrán és magyar nép közötti együttműködésről, és azokról az elementáris dolgokról amit nem tudunk egymásról – fogalmazott...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Megnevezték Kárpátalja legszennyezettebb folyóit

Vizsgálatokat végeztek a megye teljes területén, hogy meghatározzák a kárpátaljai folyók vizeinek minőségét. A nehézfémekkel és egyéb veszélyes vegyületekkel legnagyobb mértékben a Vérke folyó szennyezett megyénkben – tájékoztatott Oleh Kiszilj, a Tisza vízgyűjtőjének víztartalékaival foglalkozó főosztály vezetője. Az Ung, a Borzsa és a Vérke folyóban fluorantén nyomait mutatták ki. Ennek legmagasabb koncentrációját a Batár-pataokban mérték. [...] A Vérkében – a Beregszásztól egészen Mezőkaszonyig terjedő szakaszon – magas nikkeltartalmat is kimutattak...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Görögkatolikus magyarok Kárpátalján

Vidékünk szovjet megszállása, majd a Szovjetunióhoz való csatolása után megannyi csapás zúdult Kárpátaljára. [...] Beregszászi Görögkatolikus Esperesi Kerülete pedig magába foglalja a magyar görögkatolikus egyházközségeket. A kerület helyzetéről Demkó Ferenc püspöki helynökkel beszélgetett el lapunk munkatársa. [...] Azokat a papokat, akik nem akartak áttérni az ortodoxiára, különböző kényszerítő módszerekkel igyekeztek rávenni a hitehagyásra, akik pedig ellenálltak, azokat a Gulág lágereibe hurcolták. [...] Jelenleg húsz pap és egy diakónus szolgál a negyvenöt egyházközségben, így több atya több egyházközségben is végzi a szolgálatát. Mindannyian magyarok, de mivel vannak vegyes nemzetiségű egyházközségek, ott a magyar hívek számára magyarul, az ukránok számára pedig ószláv nyelven tartják meg a szent liturgiát. Magyar nyelven a Nyíregyházi Papnevelő Intézetben tanulhatnak a leendő magyar papok, s jelenleg négyen végzik ott a tanulmányaikat. [...] 1949-ben 450 templommal és öt kolostorral rendelkezett az egyházmegye, 1990-től az egyházmegye 117 templomot és három kolostort kapott vissza. [...] A 250–300 ezer kárpátaljai görögkatolikus közül 25–30 ezren magyarok. A háború kitörése után a híveink közel 20–25 százaléka külföldre menekült...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)